

De negen kruispunten van Mastenbroek

9 R U I M Z I C H T

Vermeldingen op kaarten

1638 Burg.m. Rouse sien huijs
1743 Ruymzigt
1787 Ruymzigt
1807 Ruimzigt
1832 Ruim Zigt
1844 Ruimzigt
1851 Ruimzigt
1889 Ruimzigt
1897 Ruimzigt, Ruimzigter brug
1975 Ruimzicht
2000 Ruimzicht

Omschrijving

Ligging: in de hoek van de Milligersteeg en de Nieuwe Wetering.
Object: huis en nabijgelegen brug; later ook de weg langs de bovenloop van de Nieuwe Wetering naar het Nieuwe Zijl, aanvankelijk Genemuidersteeg of -weg geheten.

Naamsverklaring

Naam ingegeven door het weidse uitzicht over de polder. Het is een stadse aanduiding, te vergelijken met huisnamen als 'de Wijde Blik' of 'Bellevue'. Er komen in Nederland en België verschillende oudere huizen met deze naam voor, o.a. in Emst en in Halle. Bij de havezate Wittenstein in Kamperveen stond een *spieker* (patriciërslandhuis) met dezelfde naam.

Bijzonderheden

De vroegste vermelding van de naam dateert uit de eerste helft van de 18de eeuw. In het brugregister van ca 1725 wordt gesproken van 'Ruimsigt' als plaatsaanduiding aan de Nieuwe Wetering en daarnaast van 'de brug bij Ruimsigt' (nr. 19 van de in totaal 22 grote bruggen in die tijd).

Het huis, gelegen in de oksel van de Milligersteeg, maar nog net in het Stadsbroek, is echter ten minste een eeuw ouder. Op een schetskaart van landmeter Christoffel le Hon uit 1638 wordt het aangeduid als 'Burgemeester Rouse sien huijs'. Daarmee moet Henric Rouse worden bedoeld, die van 1636 tot zijn dood in 1650 in de Zwolse stadsregering zat. Hij zou de bouwheer van het huis geweest kunnen zijn.

Op een iets later (ca 1655) vervaardigde gekleurde manuscriptkaart staat het huis afgebeeld als een gewone boerderij, met hooiberg, bijgebouw en boomgaard. Waarschijnlijk was het inderdaad een huis met een in hoofdzaak agrarische functie, voorzien van één of twee 'mooie' kamers waar de eigenaar van

tijd tot tijd kon verblijven. Uit de dramatische gebeurtenissen van 1825 blijkt dat het huis weliswaar ruim genoeg was om een groot aantal vluchtelingen te herbergen, maar verder gewoon in gebruik was voor het boerenbedrijf.

De ligging van het huis is een andere dan die van de overige acht kruispunten van Mastenbroek. Deze afwijkende vorm is veroorzaakt door de aansluiting van de geometrische verkaveling van het eigenlijke Mastenbroek uit 1364 op de al wat oudere verkaveling van het Stadsbroek (de huidige wijk Stadshagen). Mogelijk is de naam een verwijzing naar deze wat ingeklemde ligging, onder het motto: het perceel is klein, maar het uitzicht is bijna onbeperkt.

Vóór de vermoedelijke bouw van het huis werd het punt wel aangeduid als 'Milligerbrugge' (zo nog in 1655). Deze naam is uiteraard, net als die van de Milligersteeg, ontleend aan de huisnaam van de nabijgelegen boerderij waar omstreeks 1390 Claes van Millingen woonde. Deze was gezien zijn herkomstnaam (buurschap onder Dalfsen) waarschijnlijk één van de pioniers in het pas ontgonnen Mastenbroek.

Sinds de bouw van Stadshagen vanaf de jaren-1990 is het huis aan de rand van de stad Zwolle komen te liggen, en is de achtergelegen Ruimzichtweg een onderdeel van de stedelijke agglomeratie geworden. Een aldaar gevestigd garagebedrijf heeft de naam 'Ruimzicht' overgenomen. Het huis zelf is veranderd in een 'zorgboerderij voor mens en dier', maar de eigenaren doen nog steeds een beroep op de weidsheid van het landschap.

Noot

De genoemde kaarten uit 1638 en ca 1655 bevinden zich in een dossier in het Zwolse stadsarchief (inv.nr. 1144), geborgen in een omslag waarop de naam 'Ruimzigt' vermeld staat. Deze aanduiding is echter van later datum, en waarschijnlijk aangebracht bij een eerste ordening van het archief in het begin van de 19de eeuw. In de stukken zelf komt de naam niet voor.